

PÁSKIR

TVÆR REISUR TEIR KOMANDI DAGARNAR VERÐUR FLAGGIÐ DRIGIÐ Á STONG — IKKI TIL MINNIS UM NAKAÐ, IÐ FARIÐ ER FRAM ELLA Á ANNAN HÁTT HEVUR SIN UPPRUNA HER Á LANDE; MEN ALT SAMAN TIL MINNIS UM HENDINGAR, IÐ FÖRU FRAM Í GAMLA JÓDALANDI FYRI NÚ MONGUM ÁRUM SIÐAN

Pálmasunnudagur

Tær tvær reisurnar, flaggið verður vundið á stong komandi dag, eru: langi fríggjadagur, tá flaggað verður á hálfari stong, og fyrri páskadagur, tá flaggað verður í fullari stong.

- * Inngangurinn til alt heita er —
- * longu farin aftur um bak —
- * hann var pálmarsunnudag, sunn-
- * udaginn fyrri páskir, ið hildin
- * verður til minnis um, at Jesus
- * henda dagin reið inn í Jerusa-
- * lem og varð stórliga fagnaður.
- * Hann varð móttikin við pálm-
- * greinum, ið breiddar vörðu á
- * vegin. har hann reið, og hesin
- * siður helt seg í miðöldinni, tá
- * fyrirtekaðar vörðu stórar skrud-
- * gongur, og fólk böru vígðar
- * pálmagreinar gjøgnum goturnar

Dymbildavikan

Hetta merkir: hin myrka vikan fyrri páskir og hefur samband við tær dopru hendingar, ið fara fram seinri í vikuni, serstakliga langa fríggjadag, tá Jesus varð tikin av degum.

Vikan verður eisini nevnd 'hin stilla vikan'. Fólk skulu binda frið, eingin óleynaður mátti fara fram,

ein skuldi í friðsemi minnst aftur á Jesu líðing.

Í gomlum dögum varð ikki ringt við kirkjuklokkunum sum vant; í staðin fyrri at brúka jarnkúlvinn í klokkuni, brúktu teir trækúlvir fyrri at minka um ljóðið; so hátíðarlaga stilligissa skuldi farast fram.

Dymbildadagarnir eru teir triggir seinastu dagarnir undan skírhósdagi.

SKÍRHÓSDAGUR

Hitt gamla fornorróna navnið var skírdagr, og kemur navnið av orðinum skírr, ið merkir nakað, ið er reitt og skært. Fyrri-partur skírhósdagur var áður ikki roknaður sum hálvgjadagur.

- * Dagurinn varð hildin sum einreinsunnardagur í stillu vikuni.
- * Hátíðarhaldið snýr seg fyrst og fremst um hina heilagu kvöld-
- * máltíðina, tá Jesus á seinasta sinni var saman við lærusveinum
- * sínum í Jerusalem og tók breyð og vín, signaði tað, gav teimum
- * tað, og bað teir eta hetta í framtíðini til minnis um seg.

LANGI FRÍGGJADAGUR

Hálvgjadagur í páskavíkuni tilminnis um krossfesting Jesusar. — Klokkan 6 henda dag er halgan líðug. Langa fríggjadag fara floggin á hálsa stong.

Langa fríggjadag skuldi áður í tíðini fastast, og tað víð lit. Hesin siður verður framvegis strangt hildin í teimum katólku londunum.

Í miðöldinni fall eisini messan burtur á hesum degi, og hesin siður

hefur eisini hildið sær lutvis í teim protestantisku kirkjunum.

Tann broyting verður gjord í kirkjugöngdini, at presturin ikki fer upp í altarið; men beinleiðis uppá prædikustólun, tá hin fyrsti sálmurin er sungin.

Páskirnar

At halda páskir er ein gamal jodiskur siður frá flytuðfólkaði- inni og ætlandi hildin sum ein varfest til frama fyrri fruktugt neyðablið. Í 2. Mósebók verður hattið sett í samband við, at israelfólk flettu eitt lamb, sum tey ótu aftur við ósurgaðum breyð og beiskum urinum, og smurdu blóðið uppá durastavirnar fyrri at halda deyðseinglinum burtur.

- * Til minnis um hendingina hildu teir hesa máltíð heima
- * hvørt fjórða ár hin 14. nissan (apríl). 5. Mósebók sigur, at
- * hetta skuldi fara fram í templinum; men har var ótrúglegt, tí
- * fórlinginn fram í forgarðinum, meðan hátíðarlaga máltíðin fór
- * fram í heimum. Seinri partur av hesum siði fer framvegis fram
- * í teimum jodisku heimunum, meðan tempulflettingin helt upp-
- * at, tá ið templið varð oytt umleið ár 70.
- * Hvussu langt aftur tær kristnu páskirnar hava verið hátíðarhildin-
- * ar, er ringt at siga. Paulus skrivur av páskir, men tað vil ikki
- * siga, at heidninga-kristin hava hildið páskir, tí hvor sunnudagur
- * er já eitt minni um uppreisn Kristis.
- * At byrja við hevur hátíðin ætlandi verið hildin til minnis um
- * deyða Jesusar, soleiðis sum kirkjuliðini hildu hátíðina í Litlu
- * Asiu hin 14. nissan, meðan teir í Rom hildu sjálfan vikudaginn —
- * fríggjadag. Um rætta tíðarskeiðið fyrri hátíðarhaldi fór stórt stríð
- * fram í áðru öld. Tað vóru rómverjar, sum vunu páskastriðið.
- * Seinri komu menn meira til fulnar at gera sunnudagin sum uppe-
- * risardagin, og á kirkjufundinum í Nicæa varð avgjort, at fyrsti
- * sunnudagur eftir fyrsta fullmána eftir jvndögur skuldi vera pásk-
- * dagur.

Páskadagur

Sum tað skilt av tí, ið oman fyrri er nevnt, kann páskadagur ella páskirnar falla ógvuliga ója- vnt — tað kann vera langt innillum áringar, tá páskadagur fellur tíðliga og áringar, tá hann fellur sein.

Samantikið hava páskirnar veru- luga einki við uppreisnardag Jesus- ar at gera eins og jóladagur, tó at hann altið er sama dag í sama mánað, einki hevur við føðingardag Jesusar at gera; men fyrri at hava eitt vist skil á hesum, er neyðugt at áseta slíkt við fastleika av ein- um hvørjum slag, og tað hava menn veruliga gjort.

So langt fram í tíðina, vit vilja, kunnu vit rokna út, nær páskirnar eru. Vit skulu her í stuttum nevna, nær páskirnar verða nokur ár fram til ár 2000:

1966	10. apríl
1967	26. mars
1968	6. apríl
1970	29. apríl
1972	2. apríl
1974	14. apríl
1976	18. apríl
1978	26. apríl
1980	6. apríl
1982	11. apríl
1984	22. apríl
1988	3. apríl
1990	15. apríl
1992	19. apríl
1994	3. apríl
1996	7. apríl
1998	12. apríl
2000	23. apríl

Gleðiligar páskir

MANGT OG HVAT

Vil USA kúga allan heimin?

Matt. Ridgeway, herleiðari og ovasti herleiðari STS í Korea-bardøgum sigur, at USA kann ikki vinna bardagan í Vietnam, uttan so at málið er óavmarkað, t.v.s. at leggja undir seg allan heimin.

Ridgeway sigur viðari:

— Um tað ikki eydnast okkum at útrúða alla móistøðu, brúka brúka vit so kjarnorkuvápn?

— Hin mikla talan um at bumba Norðurvietnam aftur í steinöldina er bert skilgáð, um okkara poli- tiska mál er óavmarkað, navnliga at tvinga allan heimin undir »Pax Americana«. Hetta víldi, leggur her leiðarinn aftur, verið ein ásanann av, at USA eigur at víkja aftur til nakrar einstakar sterkar herstöðir fram við strondini.

CHIANG AFTURVALDUR

Hin 70 ára gamli herleiðarin Chiang Kai-shek er fyrri fjórðu ferð afturvaldur sum forseti fyrri »Kine- siska lýðveldinum«. Á Formosa, 1405 av teimum 1425 limumun í Formosatinginum atkvøddu fyrri Chiang, sum fyrstu ferð varð vald- ur til forseta í Nanking í 1948 og afturvaldur á Formosa í 1954 og 1960.

ERLANDER HELDUR AFRAM

Tað er náttúrligt at halda, at ein flokksleiðari ikki eigur at halda áfram, tá hann hevur fylt 67 ár, segði Tage Erlander, svenski for- setisráðharrin, tá hann varð spurd- ur, um tað var nakað í tíðindunum um, at hann ætlaði at leggja frá sær í 1968.

— Eg rokki pensjónsaldurinn hetta ár, og sama ár hevur javn- aðarflokkurin kongres — tað for- um, ið skal velja nýggjan flokksleiðara, segði Erlander og leggur afturat: Einn havi eg ikki boðað frá, at eg ætli mær at fara frá sum flokksleiðari.

AKSEL LARSEN STOVUREINUR

Tað er einki loyndarmál, at teir konservativu í Danmark og fólka- sosialistar Aksel Larsens ofta finna saman í hernað móti javnað- armonnum. Í samroðu við »Billed- Bladet« sigur konservativ flokks- leiðarin Poul Sørensen m. a.: — Eri tygum vinnaður við Ak- sel Larsen?

— Já, vit stóðu somu megin oll krigsárin, og hann er á veg at gera- st politiskt stovureinur. Eg trúgvi, at hann nýtur tað.

— Tygum hava alla virðing fyrri Sosialistiska fólkaflokkinum? — So avgjort. Tað er stórur mun- ur á Aksel Larsens flokki nú, og tá hann var kommunist. Nú letur hann seg ikki leiða utan ifrá — eg kenni meg fullvísan í, at hann hev- ur forlætið tá fortíðina.

HIN MAKALEYASTI BILSTJÓLEY

Í Kansas City í USA velja tey á hvørjum ári hin makaleyasta bilstjóran, og síðstu ferð varð Jim Dotyoen hin lukklugi. Ein blað- maður víldi hava at vita, hvør or- skokin var til, at Dotyoen koyrdi so varliga og fekk hetta svarið:

— Eg eri noyddur til tað, tí eg má gera alt, eg kann fyrri ikki at koma í hósing við politíð. Um so varð, víldi teir óivað lætt fingið at vita, at eg ongatið havi fingið koyrikorti, og tað kann ein lætt koma illa fyrri av.

ALLIR MÓTI OLLUM

Tað kom nýliga til ræðuligt slags- mál millum 7 mans — allir rísa- sterkir og trólvaksnir — á einum verðshúsi í Antwerpen. Aftaná vís- tað seg, at teir vóru úr hvør sínum

landi, og slagmálið var farið fram eftir aðalregluni: Allir móti øllum!

VELHAVANDI

Nýliga doyði ein skógvapussari í New York, 83 ára gamal. Hann hevði altið kært seg um fátækra- domi, gekk illa klæddur og uti sær næstan ikki bita í munnin. Men tá deyðsbúgvíð varð upp- gjort, visti tað seg, at hann átti 85.000 krónur innistandandi.

KVINNUR OG SIGARIR

Umleið ár 1800 var tað ein hóp- ur av amerikanskum kvinnum, ið royktu sigarir. Í einum almennum bókskrivi frá hesi tíðini verður sagt: »Ei av hovuðsorsokunum til teir mongu eldsbrunarnar, at konu- fólk leggja í seingini og roykja sigarir — og ansa ov illa eftir elds- vandanum.«

Bretar eru ætlandi tann tjóð í heiminum, sum hevur størsta á- huga fyrri urtagarðsbrúki. T. d. kann nevntast, at 39 pst. av øllum familjum í Bretlandi hava eina litla slámaskínu.

CR SIGLINGARSÖGUN:

Navnleyst skip

Tað man vera sjáldan, at eitt manntleyst skip sokir havn; men hetta er tó hent, ið hvussu er á einum sinni, sum henda frá- sögnin vísir:

Eitt novemberkvöld fyrri mongum árum síðan á ein loðsur í tí írsku býnum Queenstown, at eitt ljótt trimastað skip kom fram úr tokuni og stevndi spakuliga beint móti havnainnsiglingini. Loðsurin fór beinan vegin út fyrri at fara umborð; men eingin svarði til róp hansara: »Ship, ohoy!« eingin endi varð tveittur til hansara. Tá hann hendiliga var komin umborð, leitaði hann til ónýtis eftir fólk. Men ann- ars var alt í lagi — eisini hin

NOVN: Set hjáljóð í staðin fyrri strikurnar, og tú fært

1. a - e - u - a - - - = fjall
2. - o - a - e - - - = á
3. - i - - - e - - - = landoddi

MYNDAGATA

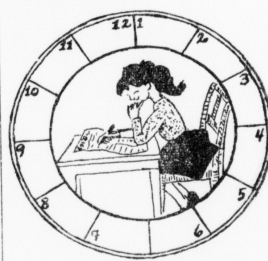
Gítið myndirnar og setið fyrsta bókstav um teimum saman við hin- um bókstavunum, og tit fáa navnið á eini bók.

?????

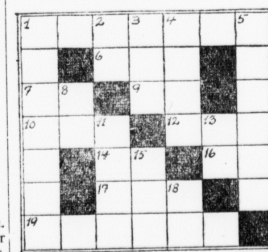
Týskir vitskapsmenn siga, at mannalíkamíð í mesta lagi kann klára seg uttan drykkjjuvørur í 3 samdögur; men í vissum forum upp í 50 samdögur uttan mat.

KLOKKUGATA:

- 1 — 2 = oyggj
- 3 — 5 = oyggj
- 6 — 9 = teigar
- 7 — 8 = org
- 10 — 12 = gentan

Krossorð

Vvir: 1) kirkjumaður 6) flenna 7) svav 9) hjáljóð 10) lás 12) luft 14) hugdi 16) fornavn 19) Afriku- land.

Niður: 1) útlendskur 2) ravmagn 3) hyggur 4) vokstur 5) irrar 8) reim 11) genta 13) stytting 15) lókin 18) stytting.